

ČR má nově příznivý nákazový status významný pro chovatele ovcí a koz

11.4.2024 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

Česká republika získává od dnešního dne oficiálně mezinárodní status zanedbatelného rizika ke klasické klusavce (TSE). Stane se tak čtvrtým členským státem EU, jemuž byl tento status přiznán. Tuzemským chovatelům ovcí a koz příznivý nákazový status usnadní obchodování s plemennými zvířaty. Státní veterinární správa (SVS) spolu s chovateli usilovala o získání statusu po dobu osmi let.

Příslušné prováděcí nařízení Evropské komise bylo zveřejněno a dnešním dnem vstupuje v platnost. Všechny chovy ovcí a koz v ČR jsou tak nyní uznány jako hospodářství se zanedbatelným rizikem ke klasické klusavce. Česká republika se tak zařadí po bok Rakouska, Finska a Švédska. Jiné členské státy tento status nemají.

Plnění podmínek pro uznání statusu zajišťovala SVS od roku 2015 do roku 2023. Mezi tyto podmínky se řadilo zejména zajištění vyšetření dostatečného počtu ovcí a koz na TSE ročně, provádění dlouholetého programu šlechtění plemenných ovcí za účelem zvyšování odolnosti těchto zvířat k TSE a žádný potvrzený případ klasické klusavky v ČR v sedmiletém období před podáním žádosti. V roce 2022 ČR o status oficiálně zažádala Evropskou komisi. *„Letos bylo dlouholetého cíle dosaženo. V případě obchodování s jinými členskými zeměmi nebudou již čeští chovatelé muset v případě plemenných zvířat žádat o udělení statusů pro jednotlivá hospodářství,“* uvedl **ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád**.

Přemísťování ovcí a koz v rámci ČR nebude vzhledem k TSE nijak omezeno, pouze pokud by se jednalo o hospodářství s vysloveným podezřením na TSE. Zvířata přemísťovaná z ostatních členských států do ČR budou muset pocházet buď z jednoho z výše jmenovaných tří států se zanedbatelným rizikem TSE, nebo v případě ostatních členských zemí musí pocházet z hospodářství s uděleným zanedbatelným rizikem TSE. Možné je také dovážet zvířata z přesně definovaným genotypem. Pravidla a možné výjimky jsou blíže popsány na následujícím odkazu.

Plnění podmínek pro udržení uvedeného statusu bude i nadále zajišťovat a kontrolovat u chovatelů SVS. Ročně se bude na TSE vyšetřovat více než 3000 ovcí a koz starších 18 měsíců. Povinně budou vyšetřovány kadávery všech uhynulých, utracených a nutně poražených ovcí a koz.

Klasická klusavka patří do skupiny tzv transmisivních (přenosných) spongiformních encefalopatií (TSE) podobně jako BSE známá jako nemoc šílených krav. Jedná se o neurodegenerativní onemocnění projevující se změnami v chování, poruchami koordinace pohybů a končící vždy smrtí. Za původce onemocnění jsou považovány škodlivé bílkoviny (priony), které hostitelský organismus napadají bez imunitní odezvy, hromadí se v centrálním nervovém systému a způsobují zde nezvratné patologické změny. Více zde.

ČR patří mezi země, kterým se v minulosti podařilo ozdravit chovy zvířat od řady nákaz stále se vyskytujících v jiných státech Evropy nebo světa. Za pomoci chovatelů a důsledného dozoru SVS se daří udržet v ČR dobrou nákazovou situaci. Statusy země prostě uděluje Evropská komise a Světová organizace pro zdraví zvířat (WOAH).

V roce 2023 plnila ČR kritéria pro status země prosté vztekliny, tuberkulózy skotu, brucelózy a leukózy skotu, brucelózy ovcí a koz, infekce virem nakažlivé chudokrevnosti lososů (ISAV), Aujeszkyho choroby prasat v chovech domácích prasat, slintavky a kulhavky, moru malých přežvýkavců, afrického moru koní, klasického moru prasat, infekční bovinní rinotracheitidy a rovněž status země se zanedbatelným rizikem bovinní spongiformní encefalopatie (BSE). Tyto statusy jsou zásadní pro chovatele, kteří vyvážejí zvířata a živočišné produkty a zároveň nemusí ve svých chovech provádět řadu vyšetření, která jsou předepsána, pokud by statusy ČR neměla.

<https://www.svscr.cz/cr-ma-nove-priznivy-nakazovy-status-vyznamny-pro-chovatele-ovci-a-koz>